

bevist om, at det ved udarbejdelsen af de foreliggende forslag i tilstrækkelig grad var taget i betragtning, at de udøvende kunstnere uanset den tekniske udvikling dog stadig står i en langt stærkere position overfor dem, der udnytter deres præstationer, end tilfældet er med ophavsmændene, hvorfor de udøvende kunstnere også i langt højere grad end ophavsmændene har mulighed for gennem deres organisationer at få berettigede krav gennemført.

Man gjorde også fra dansk side gældende, at adskilligt kunne tale for ikke at gennemføre en national lovgivning på det her behandlede område, førend man var i stand til at danne sig en begrundet formodning om, hvorledes en international regulering ville blive udformet. Den internationale juridiske diskussion, der er opstået efter fremlæggelsen af Rom-udkastet har vist, at der hersker betydelig usikkerhed og meget divergerende anskuelser, både med hensyn til den teoretiske begrundelse for de nye rettigheder, man ønsker at skabe, og med hensyn til bedømmelsen af de økonomiske og sociale virkninger af en beskyttelseslovgivning for de udøvende kunstnere. Hvor tiltalende det end kunne være, at de nordiske lande gik i spidsen med hensyn til at sikre de udøvende kunstnere tilfredsstillende arbejdsvilkår, måtte man dog mene, at udviklingen på det internationale område snarest opfordrede til at gå frem med forsigtighed.

Den danske delegation erklærede sig imidlertid villig til at overveje optagelse i lovforslaget af nogle af de fra svensk side foreslåede beskyttelsesregler. Betænkkelighederne samlede sig især om beskyttelsen imod den såkaldte »sekundære« udnyttelse og gjorde sig i mindre grad gældende med hensyn til beskyttelsen mod utilladt fiksering eller udsendelse af originalpræstationer.

Den i Norge foreslåede midlertidige lov om afgifter til et fond for udøvende kunstnere m. m. blev vedtaget 14. december 1956.

D. Lovforslaget.

Som det fremgår af det under C anførte, blev der ikke på Stockholmkonferencen truffet nogen endelig beslutning om, hvorledes man fra dansk side skulle stille sig med hensyn til optagelse i lovforslaget af beskyttelsesregler for de udøvende kunstnere.

Spørgsmålet har i den siden da forløbne tid været gjort til genstand for indgående overvejelser i undervisningsministeriet. Forhandlinger har herunder været ført mellem ministeriet og de udøvende kunstneres organisationer, ligesom man har givet repræsentanter for nogle af de største »forbrugere«

af udøvende kunst lejlighed til at udtale sig om de forskellige muligheder for en løsning.

Efter vedtagelsen af det norske forslag til midlertidig lov om afgifter til et fond for udøvende kunstnere, har man særlig overvejet, om man i Danmark skulle søge en ordning gennemført svarende til den norske.

Den norske lov bygger på den opfattelse, at mulighederne for mekanisk udnyttelse af præstationerne især har skadet musikerstanden, og at bestræbelserne bør samle sig om at råde bod herpå. En gennemførelse af det svenske forslag, hvorved den enkelte udøvende kunstner udstyres med en eneret i visse henseender og en ret til at kræve vederlag i andre tilfælde af udnyttelse af præstationen, vil forøge indtægtsmulighederne for de kunstnere, der benyttes af radioen, grammofonelskaberne og andre store musikforbrugere, men den vil ikke være et egnet middel til at afhjælpe arbejdsløsheden og den svigtende tilgang til musikerfaget. Ud fra dette synspunkt må det fremstå som en rigtigere løsning, at man således som efter den norske lov lægger en afgift på al brug af såkaldt mekanisk musik og lader de indkomne afgifter indgå i et fond, der skal anvendes til fordel for udøvende kunstnere som helhed.

Det er klart, at der er visse fordele forbundet med det norske system. Det vil måske være lettere at administrere end en ordning, der bygger på individuelle rettigheder. Desuden indebærer det, at de afgifter, der kommer ind, forbliver i landet, også når afgifterne stammer fra udenlandske kunstneres præstationer. Endelig medfører det, at fordelingen af de indkomne beløb kan ske frit og under hensyntagen til musiklivets tarv i det hele.

De danske udøvende kunstneres organisationer har imidlertid klart tillkendegivet, at de ikke kan anbefale en ordning, som den i Norge gennemførte. En ud fra overvejende sociale synspunkter motiveret beskatning af den mekaniske musik løser ikke de udøvende kunstneres problemer. Det, man fra organisationernes side ønsker, er en anerkendelse af, at den enkelte kunstners udførelse af et værk er en beskyttelsesværdig præstation, og en sådan anerkendelse må medføre, at der tillægges kunstneren rettigheder af privatretlig natur, mere eller mindre svarende til ophavsmandens rettigheder.

Til trods for de fordele, der er knyttet til en ordning efter det norske system, har man herefter ikke ment at kunne gå ind for, at ordningen overføres til danske forhold. Det må også erkendes, at den i flere henseender frembyder betænkkeligheder. Blandt de forskellige krav, der er rejst af de udøvende kunstnere, er kravet om beskyttelse mod utilladt